

SUDFRANCIA★STELA

Nº 177 – 2a kvaronjaro 2006 – 2° trimestre 2006 – 2 €

SOMERO

La vintra vetero daŭris ĉiujare pli longe ol kutime, kaj la homoj plendis, ke estas tro malvarme kaj tro longe .

Nun en julio regas altaj temperaturoj, kaj homoj denove plendas, ke estas tro varme, tro seke, tro longe .
Ĉu niaj samuloj ne plu kapablas elteni la variojn del' klimato, la naturajn leĝojn ?
Moderneco kaj mašinoj ne kapablas ĉion reguligi, feliĉe !

Almenaù sur la kampo de komunikado, tradukmašinoj ne solvas la lingvajn problemojn . Sur la lasta paĝo yi troyos frapan kaj ridindan (eble ridigan) ekzemplon !

Bonan legadon de SFS, ĉu sur la strando, ombre de palmarbo, ĉu en via ĝardeno en freŝa kaj trankvila loko, ĉu en via ĉambro, protektita kontraŭ la varmego... Pri novaj informiloj, instruiloj, libretoj... vi trovos informojn en tiu bulteno ; same pri la agadoj en nia regiono aŭ alioke ; ankaŭ la trafajn argumentojn de Profesoro Phillipson legu sur paĝoj 12a-13a .

Fine de la ferioj, speciale se vi partoprenos E-aranĝojn, vi estos preta alfronti pozitive novan jaron . Por ke vi ne forgesu, vi trovos ĉi-poste kelkajn rendevuojn ekde septembro .

Bonajn feriojn kaj ĝis !

J. Hénin

POST SOMERO

Ni rendevuas por la forumoj de asocioj (buddeforantoj dezirataj) en

Béziers kaj Prades, la 9an de septembro

Montpellier, la 10an de septembro

Lunel, la 17an de septembro

Agde (?), la 23an de septembro

...kaj eble en aliaj lokoj ne anoncita

Fine de septembro estos renkonto en Vallmanya (66) kaj E°-semajno de kulturo kaj turismo en Katalunio, en La Pineda (Tarragona).

Sabaton, la 7an de oktobro, ni kunvenos en Béziers por nia kutima àutuna tago .

Kaj en decembro, aldone al la Z-tagoj, disvolvígos la interesa Kataluna Kongreso en Amposta (de la 8a ĝis la 10a) kaj poste vizitos nian regionon samideano el Nepalo .

En la venonta SFS espereble estos aliaj rendevuoj .

En tiu numero

- p.2/3 : kunveno de Batipaume
 p. 4 : bildoj pri Batipaume 2006
 p. .7 : pri la grupo de Prades
 p. 9 : tra la mondo
 p. 11 : festoj kaj festivalo
 p. 14 : argumentoj (falddfolio)

- p.3 : vizito de Kubanino kaj stag^o de Batipaume
 p.5 : tra la federacio p.6 : forpaso de Y. Vierne
 p. 8 : en Katalunio
 p. 10 : novajoj
 p. 12/13 : interyjuo de P-ro Phillipson
 p. 15 : socceranto p.16 : krucvortoj

FEDERACIA KUNVENO de la 11a de junio en Batipaume

Ĉijare la federacia kunveno disvolvigis en Batipaume, laŭ la pli frua propono de J-P. Peray, okaze de la ĉiu jara printempa staĝo . Partoprenis trideko da geesperantistoj, ne nur federacionoj sed ankaŭ staĝanoj el diversaj urboj kaj regionoj . Ni povis konстати, ke esperantistoj ekzistas kaj aktivas en najbaraj regionoj kaj ni povis profiti iliajn spertojn . La kunveno komenciĝis kun iom da malfruo je 10h30 . La prezidanto salutis ĉiujn kaj senkulpigis plurajn personojn (L. Négron, pro la sanstato de ŝia fraterno, M. Bernard, C. Carbonnel, A. Tora) . Li petis ĉiun sin prezenti . Li memorigis, ke estas la lasta jaro de la nuna estraro, renovigebla en 2007 . Rapide oni solvis la problemon de la tagmanĝo kaj vespermanĝo .

Financa raporto : J.H. legis la raporton de la kasistino . SFS ne estis deficitis . Mankas ankoraŭ detaloj pri la busvojaĝo al Vilno, kiu estis iom deficitis . **Agadraporto :** JH raportis grandlinie pri la diversaj punktoj, kiel jam raportite en SFS : forumoj de asocioj (kelkaj pliaj ĉijare), eksposicioj, staĝoj, kursoj, bulteno, akcepto de eksterlandanoj, Z-tagoj, partopreno en la komitatukunvenoj de E°-France, en kongresoj kaj diversaj aranĝoj...kaj dankis ĉiujn, kiuj kontribuis . Li ankaŭ klarigis, kial raporto ne aperis en la nacia revuo . Ambaŭ raportetoj estis akceptitaj .

Respondeculoj de grupoj, kluboj (kolegio de Lunel), asocioj (« E°-Info ») iom detaligis siajn agadojn (ene kaj ekstere de la federacio) .

Sudfrancia Stelo : la ĉiama problemo estas la nerespekteto de la limdato, pro tio ekde nun kaj prove la limdato estos la lasta tago de ĉiu trimestro . S-ro Capus, kiu respondecas jam de longe pri la presado kaj ekspedo, intencas rezigni . Ni dankas lin pro la zorga multjara laboro . Josée Boccadifucco (Montpellier) sin proponas por anstataŭi lin, propono unuanime kaj dankeme akceptita . C. Mouré proponas la rektan sendon de gravurita KD-Rom al la presisto . Male al « E° Info » SFS estas fotoko-piita por limigi la kostojn . Komputilo utilos por prepari etikedojn, kovertojn . SFS estas ĉies afero ; gravas raportoj, kontribuoj (laueble en esperanto) .

Staĝoj : Pro diversaj kialoj la nombro da aliĝoj ĉijare en Batipaume malkreskis . La temo « ekologio kaj protekto de la naturmedio » estis elektita por la nuna staĝo . Fine de la staĝo estos decido por la venonta jaro . Pri la internacia semajno de Sète J-F. Passarella prizorgos ĉijare kaj « Esperanto et Progrès » decidos pri la sekvoj . Dankojn al tiuj, kiuj organizas la staĝojn, instruas, ktp .

Nacia kongreso : Neniu reprezentis nian federacion . Federacioj interŝanĝos siajn bultenojn . Tion ni jam faras parte, ni pliampleksigos la nombron da interŝanĝotaj bultenoj (unuanima aprobo) . Estis diskuto pri homogenigo de la kotizoj en la federacioj kaj baldaŭ aperos la jam delonge atendita faldfolio . La federacio mendos kvanton por disponigi en septembro (espereble) .

Povas esti, ke en 2008 komuna kongreso de E°-France kaj Sat-Amikaro okazos en Martigues (13) . Ĉar ni invitis la nacian kongreson lastfoje en 1994 (Agde) kaj ĉiujare estas problemo por trovi kongresurban, JH proponas inviti la nacian kongreson en 2009 . Skipo da minimume dek bonvolemuloj estus necesa . Ĝenerala aprobo, tamen la kondiĉo estos : ne profitcela aranĝo . JH informos Bruno Flochon .

Artikolo en « Le Figaro » : Japana mecenato pagis tiun paĝon . Eĉ se la aspekto ne estas tro alloga, la argumentoj estas legindaj . Laupove ni aperigos ĝin en la venonta SFS .

Grin-raporto : JH opinias, ke la esperantistaro ne sufice ekspluatatis ĝin . En nia regiono, krom en Lozère, kiu faris ion ?

Biblioteko : Jam de iom da tempo Monique Eysseric provas ordigi, listigi la librojn posedatajn kaj ricevitajn de la grupo de Montpellier . Si montras la belan registrolibron, kiun si komencis . Restas kelkaj problemoj pri la stokado de la libroj (en la momento en Lunel-Viel, preskaŭ 400 libroj), pri la konsento de la grupo de M., por ke la kolekto estu ja la dispono de la federacionoj . ME proponas, ke ĉiuj E°-bibliotekoj de la federacio konsistigu federacion biblioekon . Sajne, ne estis klare por ĉiuj : ĉiu grupo konservus siajn librojn kompreneble sed ĉiuj libroj estus pruntepreneblaj de ĉiuj federacionoj . En suplemento de SFS povus aperi la kompleta lista . Afero sekvinda .

UK : ĉiu provu almenaŭ unufoje partopreni la universalan kongreson, ĉijare proksime en Italio (Florence) . Pri la UK de Vilno estos projekcio ĉivespere . Kelkaj esperantistoj (ĉu deko ?) veturos al Florence per regula buso de Eurolines ; rekta vojaĝo sed tranokto sur la buso .

Rendevuo : la 1an kaj 2an de julio en Campagnan (forumo), la 24an de junio pikniko en Béziers kaj kunveno en Montpellier; la 8an de julio en Mende kaj la 6an ĝeneralaj kunvenoj de “E° Info”

Forumoj de asocioj en septembro : en Béziers, la 9an; en Montpellier, la 10an; en Lunel, la 17an .

Eldonaĵoj : Estas prezentata la nova albumo de « Spirou », eldonita de Jefo . Ĝi rapide vendiĝas je favora prezo (6^E), restas kelkaj ekzempleroj... Mencio de « E^o Express », « Eta gramatiko », projektoj de « Harry Potter » en E^o kaj de « Pošamiko », bildvortaro preta por la UK . Prezento kaj vendo de « Aǔskultante la sudajn voĉojn », fare de Montpellieraj geesperantistoj ; prezento de « E^o Info » fare de la redaktoro Francis Bernard .

Retpaĝoj : La urbo Montpellier havas sian retpaĝaron en diversaj lingvoj, inter kiuj esperanto . La federacia retpaĝaro paneas, kiu konsentus prizorgi ?

Projektoj : Kontraŭetikedoj de la vitejo Carbonnel : sur ili devas aperi teksteto en esperanto . Francis Bernard rilatas kun Colette Carbonnel . Validas la oferto por la olivejo Eysseric kaj boteloj da olivoleo !

Nia aǔtuna kunveno okazos en Béziers, sama loko kiel kutime, ekde la 10a horo, kunporti sian manĝon, la dato estas sabato la 7a de oktobro pro la turisma semajno en Katalunio fine de septembro. Nia kunveno en printempo 2007 disvolviĝos "malkaše," pli frue ol ĉi-jare (depende de la dato de la nacia kongreso kaj de la semajno de Batipaume) . Charles Gérard esploros la eblecon en Sète, kie ni ne kongresis de longe .

Renovigo de la komitatanoj : Line Maurel, Fernande Terral kaj Annick Tora konsentas resti en la komitato ; Georges Gonthier ne plu deziras esti komitatano (li reprezentis nin ĉe la komitatkunsidoj de E^o-France), lin anstataŭos en nia komitato Pierre Taupiac .

La prezidanto dankas ĉiujn pro la atento kaj partopreno ; la kunveno finiĝas je 17h . Ni rendevuas ĝis Florenco aǔ septembre en nia regiono .

#####

INFORMOJ PRI LA GRUPOJ

BEZIERS

VIZITO DE KUBANINO : En aprilo vizitis la grupon Maritza Guttiérez González, ne nur ĵurnalistino kaj animantino de Radio Havano Kubo sed ankaù estraranino de UEA (landa kaj regiona agado) . Per bildoj ŝi malkovrigis la diversajn aspektojn de sia lando, kie vivas preskaù dekunu milionoj da homoj . Temis ne nur pri turismo, sed ankaù pri ekonomio, kulturo kaj muziko, sankuracado, ktp . Kompreneble estis demandoj pri la regimo de Fidel Castro kaj pri la estonteco . Maritza memorigis pri la 34jara embargo de Usono, kiu ne faciligas la vivon sed kiu ne malhelpas al esperplena estonteco . Kompreneble ni montris nian urbon al Maritza kaj havis la okazon agrable paroli kun ŝi .

STAĜO EN BATIPAUME

Kiel kutime , en Agde, C.B.E. organizis sian stagon . En fericentro Batipaume, ĉiujare ni akceptis pli ol 20 gestaĝanojn, kiuj venis el diversaj regionoj (eĉ Bordozo kaj Gap) .

Ni multe studis, debatis, laŭ la kursoj (3 nivoj), despli ke preskaù ĉiuj estas gbeamikoj delonge kaj ŝatantoj de nia staĝo . La organizantoj plezure akceptis novajn gelernantojn, eĉ kelkajn, kiuj ĉeestis nur unu aǔ du tagojn .

La organiza skipo proponis temon pri Ekologio por allogi homojn, kiuj krom Esperanto interesigas pri tiu fako . Tiu temo videble estis la fadeno, kiu permesis elekti taûgajn vizitojn, prelegojn kaj eĉ atelieron pri pentrarto . Efektive tiu temo ebligis seriozan debaton, ĉar ekologio gravegas por nia ĉiutaga vivo . Indas kaj endas viziti la nacian protektejon de Bagnas, sed kiam sunas kaj ne ventas . Ni vizitis ĝin, kiam estis mirinda vetero, matene . La partoprenantoj multe ŝatis la enhavon kaj la altan nivelon de ĉiuj ekskursoj .

La kursgvidantoj aprezis la pedagogiajn ilarojn surloke . Kaj ĉiuj ŝatis la ĉambrojn, la manĝojn kaj la afablecon de la gekelneroj . Kiel kutime, muzikoj, rakontoj, kantoj, poemoj, teatraĵoj, filmoj, lumbildoj ĝojigis niajn vesperojn . Dimanĉon la 11an de junio okazis la ĝeneralaj kunvenoj de la federacio de Langvedoko-Rusiljono . Estis bonega ideo starigi ĝin dum la staĝo por interŝangi kun geesperantistoj de aliaj regionoj .

La staganoj .

La bildo de Michel Cerisay (stagano)-sur la sekvanta paĝo-pri Batipaume 2006 estas trovebla rete kun aliaj ĉe <monalbumphotos.net>, uzanto : Batipaume2006, pasvorto : Agde2006

BATIPAUME 2006

4

Muzikistinoj muzikas...

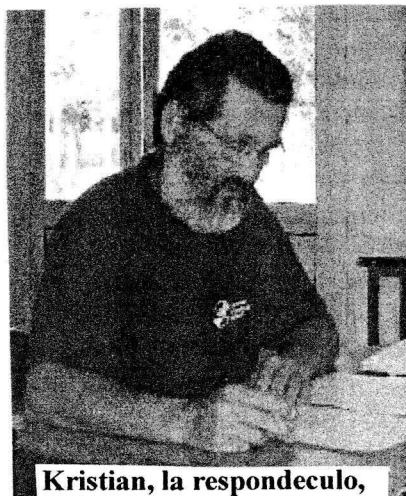
Sur la tereno, observado de birdoj

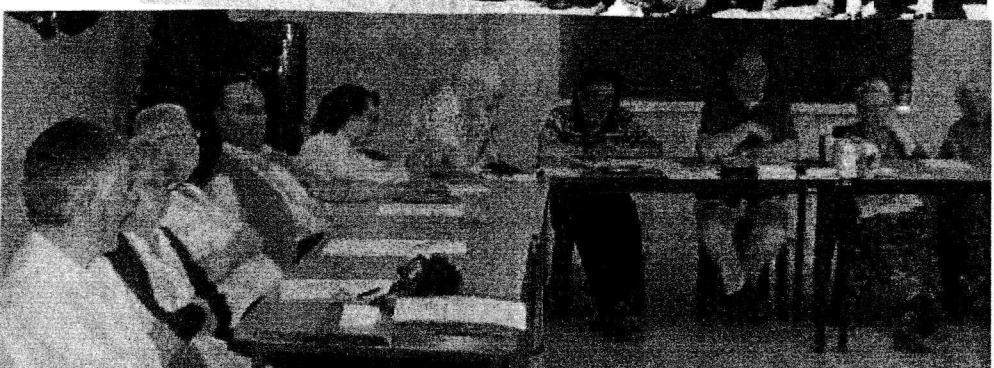
Aktorinoj ludas...

Ĝojaj mienoj post la dimanĉa tagmanĝo

Kristian, la respondeculo,
kontadas aù rakontadas...

Gravaj mienoj dum la federacia kunveno

BEZIERS

KUNVENO de la 24a de junio

Ĝi okazis en MVA de la 10a ĝis la 16a horo kun 14 partoprenantoj .

Staĝo de Batipaume : Ginette, nia kasistino, bilancis finance . La grupanoj, kiu partoprenis, komple-tigis kaj donis ideojn por la staĝo de 2007 . Pro nesufiĉa partoprenintaro la bilanco estas deficitita, ni petis helpon de la federacio . En 2007, ĉu la kunveno de la federacio okazos dum la staĝo ?

La opinioj estas tre diversaj . Oni parolas kaj decidos pri tiu projekto en oktobro .

NDLR : parta respondo sur la paĝo 3 . Geneviève preparis kaj sendis leteron al Hungario por havi informojn pri eksterlandaj gvidontoj .

“Les associations font les allées” (forumo de asocioj en septembro) : ni kunvenos **la 2an de septem-bro** por prepari tiun gravan manifestacion .

« Les allées des associations » en Agde, la 23an de septembro . Ni dezirus partopreni sed kiel kaj kun kiu ? La limdato por aliĝi estis la 18a de junio .

Eksposizio en Campagnan : la 1an kaj 2an de julio . Membroj de la grupo partoprenos .

Post la laboro, la tagmango ! Aperitivo regalis nin . Ĉiu eltiris el sia sako sian nutraĵon kaj specifaj pladoj disdividiĝis . Fine alvenis la distra parto . Geneviève kaj Line interpretis kelkajn muzikpecojn; Marie-Blanche legis amuzajn anekdotojn kaj korean rakonton . Fernande, kun sia kutima talento, deklamis humuran poemon, unue en la franca kaj poste en esperanto, pri la morto de katido, kiu iris ĉielon . **Bonajn feriojn al ĉiuj ! Ne forgesu la kunvenon de la 2a de septembro ! Ĝis !**

AUDE

En St Jean de Barrou fondiĝis la 8an de julio la « comité d’union populaire antilibérale des Hautes Corbières » . W. Luttermann, redaktoro de « Le Monde Diplomatique » en esperanto (<http://eo.mondediplo.com>) proponis amendon de la Ĉarto, koncerne la lingvan politikon de Eŭropo . Disdonita paperforme al la 80 ĉeestantoj kaj klarigita dum la kunveno-tagmango, lia amendo estis unuanime akceptita, kun ĝeneralaj aplaudoj .

LOZERE :

LETERO de la MINISTRO

Fine alvenis la resaldo, subskribita de ministro De Robien al pli frua letero de deputito Saint-Léger (dosiereto sendita de ni pri la Grin-raporto) . Ĉe la ministerio, esperanto = peto pri bakalaŭro = rifuzo . La argumentoj estas ĉiam la samaj : manko de kulturo, instruado/regado de du fremdaj lingvoj, ktp . Ni skribos denove al la deputito, ke nia demando rilatis al la Grin-raporto kaj refutos la gurditajn argumentojn (pli bone atendi ĝis la UK de Florencio, por uzi freŝajn argumentojn) . Ni ankaŭ renkontis la alian deputiton (P. Morel) kaj demandis pri la resaldo al lia skriba demando en J.O. Li kontrolos (ministro devas respondi la skribajn demandojn) kaj, se necese, li denove intervenos . Parenteze li miris, vidante la liston de lingvoj prezenteblaj ĉe bakalaŭro, ke estas tiom komplike aldoni esperanton . Ni ankaŭ donis al li kopion de la artikolo aperinta en « Le Figaro » .

MONTPELLIER

KUNVENO de la 24a de junio .

Ĝi okazis ĉe Ges. Eysseric en Montferrier kaj kunigis dudekon da geesperantistoj .

Unue ni parolis pri Jeanne Bès, kiu ĉesos gvidi kursojn venontjare en MPT L’Escoutaïre. Hanna Cayzac proponis sian helpon . Estis propono inviti gravajn esperantistojn por paroladi dum niaj monataj kunvenoj, tio povus vigligi niajn kunvenojn . Ni povus ankaŭ proponi lotadon aǔ ekzameneton por gejunuloj, trovi rimedon por surpreni parton de la kostoj de vojaĝo de novuloj al E°-kongreso, ktp . Por finprepari nian venontan asocian forumon, ni rendevuis **la 6an aǔ la 7an de septembro** en Poligono .

Je la 11a horo finiĝis nia lasta monata kunveno kaj la trupeto Go-Jo prezentis 3 skeĉojn, kiu certe amuzis ĉiujn . Ankaŭ ĉeeestis Ges. Bouman el Belgio, kiu estas parte de la jaro en Portiragnes . Fine ni ĉetabligis sur teraso, en la ombro de grandaj arboj kaj ne necesas precizigi, ke ĉiuj bonege mangis, eĉ manĝegis... **Agrabla jarfino, do ĝis venonta jaro !**

MONTPELLIER

Forlasis nin Yvette Vierne

Sindedîo kaj persistemo : per tiuj du vortoj, inter aliaj, eblas difini la multjaran engaĝiĝon de Yvette Vierne por esperanto . Pro tio ŝi estis konata en nia regiono, en Francio kaj eksterlande .

El sia multflanka agado en la movado mencinde, ke ŝi estis jam delonge delegito kaj fakdelegito de UEA por Montpellier, prezidantino de la loka grupo, ankaŭ gastiganto de « Pasporta Servo », en ĉiuj kazoj je la servo de la esperantistaro kaj laste sed plej temporabe, de tri jardekoj, organizantino de la « Internacia Semajno de Sète », pri kiu ŝi prave fieris . Kiam ŝi telefonis al mi lastfoje, ŝi esprimis la deziron baldaŭ trovi iun por daŭrigi la « semajnon » . Ŝi jam konsciis, ke la fortoj ekmankas al ŝi .

Esperantistoj akompanis ŝin al ŝia lasta ripozejo la 5an de julio . Nia amiko Jorgos diris kortuſajn vortojn pri la rolo de nia samideanino ĉe la esperantistaro kaj pri ŝia konstanta batalo por justaj kaŭzoj . Yvette lasas vakuon en niaj vicoj . Espereble iuj plufosos la sulkon, kiun ŝi komencis, speciale pri la internacia rendevuo en la urbo de Valéry kaj Brassens . Dankon al ŝi pro la ampleksa laboro farita .

Al la filialoj de Yvette kaj speciale al ŝia fratino Lucette, ni esprimas, nome de la federacio, nian profundan kondolenco .

Jean Hénin

Doktorino Yvette Vierne (1932-2006)

Kiam mi estis informita pri la forpaso de Fraŭlino Vierne, mi estis konsternita, ĉar mi konis kaj estimis ŝin de jardekoj .

Ŝi naskiĝis en Parizo, sed esperanton ŝi eklernis en Alès en siaj adoleskaj jaroj .

De kiam ŝi doktoriĝis pri biokemio, ŝi laboris en diversaj laboratorioj de Montpellier i.a. kiel estro de tiu de la fakultato de medicino kaj fine de tiu de Profesoro Mirouze, renoma specialisto pri endokrinologio .

Jam fine de 1964, kiel universitata asistantino, ŝi estis fakdelegito de UEA kaj ŝi partoprenis en la kunveno de Universala Medicina Esperanto-Asocio (UMEA) dum la 50-a Universala Kongreso (UK) en Tokio (1965) kaj poste en la esperantista vivo de sia fako .

Sur la religia kampo ŝi kunaranĝis ekumenan diservon okaze de la 68-a franca kongreso de esperanto en La Grande Motte je Pasko 1976 kaj ŝi organizis la 28-an kongreson de Kristana Esperantista Ligo Internacia (KELI) en Montpellier fine de julio samjare kiel premiso al la UK en Ateno .

Ŝia duobla engaĝiĝo faris, ke Le Lazaret, familieca feriejo en Sète, ofte gastigis kunvenojn de nia federacio kaj ĉiujaran Internacian Semajnon . Fino Vierne estis gastiganto kadre de la Pasporta Servo . La vivo ne estis facila por ŝi . Handikapita je ambaŭ kruroj, ŝi estis membro de Asocio de Esperantistoj Handikapuloj (AEH) . Jam de multaj jaroj ŝi definitive sidis en rulsego .

En 1998 ŝi estis vic-prezidantino de la Organiza Komitato de la 83-a UK en Montpellier .

Ĉiujare ŝi ne vizitos la 32-an Internacian Semajnon en Sète .

La partoprenantoj kaj ni danke rememoru pri Doktorino Vierne, nia lingvo-samideanino . Ŝi estis diskrete helpema kaj Esperanto estis multo por ŝi, diversnivele en la movado kaj fake .

Jean Amouroux

Bildoj :

Dum la federacia kongreso en Alès en 1951 kaj dum la lasta « Internacia Semajno de Sète »

PRADES

Festo de jarfino

La grupo Esperanto-Conflent festis la finon de la kurso de la jaro 2005-2006 la unuan dimanĉon de julio. Ĉirkaŭ fajro de vitbranĉoj, la kuirado de la tradicia kataluna kolbaso kunigis la anojn de la asocio. Yvette kaj Josette, la du novulinoj el nia aro, ricevis ateston pro sia konstanteco, kaj ĉiuj gratulis ilin pro ilia progreso en la lernado de la lingvo. La tuta grupo donacis al sia fondinto, Christian, ekzempleron de la NPIV (Nova plena ilustrita vortaro de esperanto), humure aldonante, ke tio ne estis takso de la nivelo de la instruanto sed nur instigo por ĉiam plibonigi la kurson.

La laboro farita dum la jaro estas fruktedona; la novaj lernantinoj rapide atingis bonan regadon de la lingvo, kaj ĉiu membro partoprenis en la du taskoj faritaj: traduko de la flugfolio de la Abatejo Saint Michel de Cuixa, kaj tiu de la preĝejo Saint Pierre. La etoson amikan kaj humuran dela grupo ĝuis ĉiu dum la jaro.

La gelernantoj de nia grupo povis ankaŭ praktiki la lingvon okaze de la veno de Hector kaj Lluis, el Barcelono, Sjoerd el Nederlando kaj Ondo el Ruslando, kiu vizitis nian belan regionon. Tiel, eĉ la esperantistoj, kiuj ne emas vojaĝi, kiel ni, konas la mondon!

La somero refortigu nin, ĉar la kurso rekomenĝis tuj je la komenco de septembro, post partopreno en la urba « festo de asocioj » la 9an de septembro. Ankaŭ tiam ni finpreparos la renkontigon en Vallmanya kun la helpo de Kataluna Esperanto Asocio (je la 30a de septembro).

Do, ĉiam antaŭen !

Christian Pinard

NDLR : Estas iom dubinda la aserto, ke oni povas koni la mondon, restante hejme. Ĉu kataluna troigo ? Aldonendas, ke el la 1320 adresoj en « Pasporta Servo » 2006, estas neniu en Conflent-P.O ! Ĉu ne rekomenĝinda vojo por venigi homojn el la tuta mondo al Prades ?

La ĉi-posta artikolo aperis en « L'Indépendant » de la 9a de julio. Gratulojn al ĉiuj progresintoj !

Christian fiero pozas (la dua dekstre) kun NPIV.

L'école est finie pour les espérantistes

Les élèves de l'Association Espéranto Conflent ont mis dans la bonne humeur la clé sous la porte de leur local en attendant la reprise des cours en septembre.

Autour de gourmandises terrestres, que chaque membre du groupe avait préparé, ils ont donc fêté la fin d'une année de travail fructueux dans le jardin de l'association Mosaïque.

Le bon niveau des espérantistes a permis cette année d'offrir la traduction de deux dépliants touristiques pour la visite de l'église Saint-Pierre de Prades et l'abbaye Saint-Michel-de-Cuixà. Il y a peu de temps ils avaient eu l'honneur de recevoir les secrétaires de l'Association catalane d'espéranto et de l'Association internationale des enseignants espérantophones à qui ils ont fait découvrir le patrimoine du

C'est dans la joie et la bonne humeur que l'heure de la grande récréation a sonné pour les espérantistes.

Conflent. Les cours reprendront après des vacances bien méritées. D'ores et déjà toutes les personnes intéressées peuvent se faire connaître ainsi que les associa-

tions désireuses d'une traduction en espéranto.

Contact : 04 68 05 24 41.

KATALUNIO

14a internacia E°-semajno de kulturo kaj turismo en La Pineda (Tarragona)

(anoncita en la lasta SFS) de la 24a de septembro(11h) ĝis la 1a de oktobro (11h)

La Pineda situas apud Salou, kie okazis la 12a internacia E°-semajno . Ĝi estas trankvila urbo, kie oni povas promeni tute trankvile dumtage aù dumnokte, tra la bela promenejo apud la strando . La varma temperaturo de la somero estas for, la karesa klimato estas ĝuinda juvelo, netrovebla en aliaj turismaj lokoj, eĉ de la mediteranea marbordo . « Hotel Carabela » estas en la urbocentro, tute apude de la strando . Ĝi disponas ĉiujn modernajn servojn . La prelegantoj ĉijare estos : S-ro Husejn Al-Amily : a) la araba mezoriento, b)bildo pri Libano, Irako, Irano; S-ro Wolfgang Gunther :a) ĉiu homo estas artisto b)preventivo ; S-ro Choi Man Won : Norda kaj Suda Koreio .

En la programo : dimanĉe : interkona vespero ; lunde : inaĝuro, premio Ada Sikorska-Fighiera, vizito de la urbo ; marde : duontaga ekskurso, vespere debato ; merkrede : tuttaga ekskurso, vespere opero Ĵaûde : prelego, teatraĵoj, interkona vespero; vendrede : prelego, folkloraj festoj; sabate : duontaga ekskurso, prelego, forumo pri la semajno .

Amposta 8an, 9an kaj 10an de decembro

**33a KATALUNA
KONGRESO DE ESPERANTO**

Pliriĉigos la ĉijaran kongreson per sia partopreno la germana ĵurnalisto Stefan Maul, la nepala profesoro Mukunda Pathik, kaj la pola pedagogo Przemyslaw Grzybowski . Rilate al la muziko ludos Jomo, kun sia repertuaro en 22 lingvoj kaj la grupo Kaj Tiel Plu, kun kvalita koncerto surbaze de tradiciaj kaj mezepokaj kantoj kaj dancoj .

En la ttt-ejo <http://www.esperanto.cat/congres2006/index.php?llengua=2> troviĝas multaj informoj kaj reta aligilo al la kongreso . Gastigos la kongreson la sporta gastejo Amposta Parc. Ĝi havas seslitanj kaj oklitajn ĉambrojn kun internaj necesejoj kaj dušo . Granda manĝejo, trinkejo, ludejo, studejo, diskejo, videa kaj televida salono kaj salonoj por prelegoj ; ekstere estas multaj sportejoj.

Por ekmalkovri la regionon (unu el la plej grandaj deltoj de la mediteranea marbordo, kun surfaco de 320 km², kiu allogas dekojn da migrantaj birdospecioj kun unika pejzaĝo, kie enplektiĝas rizejoj kaj salejoj) pretiĝas turisma antaŭkongreso, pri kiu estos informoj sur la kongresa retpaĝaro www.esperanto.cat/congres2006-07-25

Vizito de Nepalano en decembro

D-ro Mukunda Pathik (prezidanto de Nepala E°-asocio, instruisto pri la nepala kaj angla lingvoj en la universitato Tribhuvan de Katmanduo, fakulo pri jogo, ktp) pretas rondvojaĝi kaj prelegi, dum du semajnoj post la kongreso, ne nepre nur en E°-medioj .

Se interesus vin gastigi lin, kontaktu SFS plej baldaǔ . Bonvolu kalkuli, ke aldone al la vojaĝkostoj el Barcelono, eta sumo ebligos kovri parton de lia flugo el Nepalo .

TRA LA MONDO

Herzberg am Harz, die Esperanto-Stadt La Esperanto-urbo

Tiu urbo estas en Germanio . La loka urba konsilantaro favore voĉdonis la 11an de julio por la nova oficiala nomo de la urbo . En la urbo estas E-lingvaj vojmontriloj al la centro, E° estas uzata por la kontaktoj kun la ĝemelurbo en Pollando, Gora, E-arkivejo funkcias, en ĉiuj lernejoj de la urbo estas E-instruado (ĉirkaŭ 100 gelernantoj),ktp, ktp . Gratuleteroj al la urbestro Gerhard Walter estus bona tuja subteno buergermeister@herzberg.de kun kopio al esperanto-zentrum@web.de Fotoj estas videblaj ĉe <http://fotos.web.de/interkultura-centro/Esperanto-urbo>

Italio

Florence atendas 2200 gekongresanojn (en Montpellier estas 3133 kaj en Vilnius 2344) . La Francoj estos la plej multnombra grupo (preskaŭ 300), antaŭ la Italoj . Preskaŭ 200 Japanoj estas atendataj .

La « Alta protektanto » de la UK estos la Prezidento de la Itala Respubliko . Nome de R. Corsetti (UEA) kaj de Sean O'Riain (EEU), ĉiuj EU-parlamentanoj estas invititaj al la UK . Kiom da ili venos ???

Post la decido de la eks-ĉefministro Berlusconi instrui la anglan ekde la unuaj jaroj de la lernejo, la federacio de junaj italaj socialistoj alprenis dum sia lasta kongreso en julio mocion favoran al E° (elektbleco kiel dua fremda lingvo, eŭropskala eksperimentado de E°) . Pli frue ERA (radikala partio) ankaŭ sin engaĝis por esperanto.

Francio

Kiel anoncite en la lasta SFS, C. Garino estas kandidato por la prezidenta baloto en 2007 . Li sendis 3000 leterojn al la urbestroj de la regiono Rodan-Alpoj . Li serĉas lokojn kaj departementajn respondeculojn por kontakti aliajn urbdomojn ...aŭ finance subteni . La 5an de julio, kadre de la elsendo « Utopic à Brac » de France-Inter, li esprimis sin kun B. Robineau, la konata mondvojaganto, dum tuta horo . E°-liberté BP 87 73703 Bourg-St-Maurice 06 33 35 15 32 federlangue@yahoo.fr www.esperanto-liberte.com

2005 kaj 2006

En 2005 la jarlibro de UEA entenis la adresojn de 991 delegitoj kaj 1344 fakdelegitoj en 92 landoj . Ĉiuj estas 1006 delegitoj kaj 1333 fakdelegitoj en 99 landoj . Lastjare « Pasporta Servo » (gastigantoj) listigis 1364 adresojn en 89 landoj, ĉiuj oni trovas 1320 adresojn en 92 landoj .

Vikipedio : rapida kresko

La E°-versio de tiu enciklopedio atingis 50 000 artikolojn la 8an de julio kaj 55 000 la 18an ! Demando : kiam ĝi atingos 100 000 artikolojn ? La artikoloj estas libere pliriĉigeblaj, eblas enretigi novajn, kiam oni spertas pri iu fako, eblas prezenti sian vilagon aŭ urbon . Vidu ekzemple <http://wikipedia.org/wiki/Plélan-le-Petit> pri bretona vilago .

Espéranto-Express

Estis eraro en la prezo indikita lastfoje pri la nova metodo (Editions du Dauphin – aŭtoro Renée Triolle) ISBN : 2-7163-1310-5 Anstataŭ 22^E, la prezo estas 12^E20 . Pardonon ! Rete vi povas rapide ricevi de <Amazon.com>

Pošamiko

Tiu novan kaj allogan vortareton oni lanĉos dum la UK de Florence . La vinktita libreto estas 40-paĝa en formato A6, do tre praktika por la poŝo . Ĝi ne estas klasika, kompleta lernolibro . Ĝin konsistigas gramatikaj resumoj, tekstetoj, kelkaj ekzercoj, lautemaj bildvortaroj riĉe kolorilustritaj . Verkis ĝin B. Allée kaj K. Kováts por « edukano.net » . Pro ĝia prezo (5^E), oni povas donaci ĝin al komencantoj .

NOVAJOJ

Aŭskultante la sudajn voĉojn : 32 paĝa libreto en formato A5, verkita de geesperantistoj el la regiono de Montpellier. La lastpaĝa teksto jenas : « Tiu eta libreto (!) naskiĝis de la iniciato de kelkaj esperantistoj loĝantaj en la suda parto de Francio. Ili deziris partoprenigi sian amon por la Langvedoka regiono. Kelkaj diversaj teksto transdiras tradiciojn, ĉiam vivoplenajn legendojn, kaj atestojn de Langvedokaj loĝantoj, ankaŭ lokajn receptojn kaj skribajojn rilate tiujn origina-lajn pejzaĝojn. Kuniru kun ni kaj aŭskulti tiun « Sudajn Voĉojn ». Prezo : 3^E kontaktadreso <Xianmoure@aol.com> La libreto estas perfekta por somera legado (mallongaj kaj facilaj teksto). Espereble estos dua volumo, verkota kun aliaj suduloj.

L'espéranto (2) Franca-esperanta konversacio (utilaj frazoj por elturniĝi) :

L'espéranto (2)
Franca - esperanta konversacio

Phrases usuelles pour se débrouiller en espéranto
Utilaj frazoj por elturniĝi en Esperanto

DIALOGUE

Bonjour ! Je m'appelle Jean, et toi ?	Saluton ! Mi nomiĝas Jean, kaj vi ?
Je m'appelle Stanislas, mais les amis	Mi nomiĝas Stanislas, sed la amoj nomas min Stanislas.
Enchanté !	Mi ŝajnas ! Vi estas pofo, do ne ?
Où, je vous ai rencontré. Et moi, d'où viens-tu en France ?	Hej, mi estas de Varsovie. Kaj vi, de kie vi venis en Francio ?
J'habite Strasbourg. Tu connais ?	Mi loĝas en Strasbourg. De vi bonveno !
Bien sûr que je connaît. C'est tout près de la frontière allemande, n'est-ce-pas ?	Kompreninde mi konas. Estas apud la germana landlimo, ne? Oui, c'est ça qui fait du bien de se reposer un peu ! C'est la première fois que tu viens à Montpellier à vélo ?
Non, j'ai déjà fait ce voyage.	Ne, mi jam fakis tiun vojaĝon.
Tu as faim ? Veux-tu manger un peu de fromage ?	Çu vi makas ! Si tu vi volas manĝi iom da fromage ?
Oui, super ! Merci beaucoup. Moi, j'ai un peu de vin, si tu en veux ?	Yes, bonvo! Molten dankon. Mi havas iom da vino, se vi desiras ?
Merde ! Tiens, il y a quelque'un qui s'approche là-bas.	Hu, jes t'Viode ! Iu alvetas vin, tie.
Où ça ? Ah oui !... Ce sont mes amis, Véron, je vais te les présenter.	Kité ? Ma jor !... Estas amikoj Vero, mi haj prezentes illin.

Kompletigo de la jam aperinta "L'essentiel de l'E°", kartona okpaĝa faldfolio. Simpla dialogo sur la frontpaĝo kaj poste kolekto da esprimoj. Nekontesteble bela prezento (uzu ĝin por viaj aŭtunaj forumoj). Verkita de Zohra Mraihy kaj Thierry Saladin, prezo 3^E05, kolekto Aedis (ISBN 2-84259- 264-6), kiu jam eldonis ampleksan kolekton da similaj informiloj pri diversaj temoj (pri lingvoj, la lastaj estas pri la araba kaj la rusa lingvoj). Iom kontestebla laŭ mi estas la aserto : « 93% des racines de l'espéranto sont immédiatement compréhensibles pour tout locuteur latin ». Kiu parolas la latinan ? Tia argumento utilos por la malfavorantoj de esperanto, laŭ kiu esperanto estas simple latinida lingvo, do netauga por justa internacia komunikado. Alia bedaŭro estas pri la kontaktadresoj (grave por homoj, kiuj malkovras tiun faldfolion ĉe la vendeojo de la aŭtošoseoj) : estas indikitaj la adresoj de la tri centroj, kie oni povas lerni esperanton en Francio (Grésillon, Bouresse, Réinsertion), ankaŭ la poštaj adresoj de E°-France kaj Sat-Amikaro, sen indiko de la telefonnumeroj nek de la retadresoj, nek de la tiom gravaj kaj sukcesaj retkursoj. « Nur kune ni sukcesos » estas la devizo de « Réinsertion »...

(Baldaŭ preta) Informilo de E°-France :

Jam estis pluraj provoj por realigi novan, koloran, belaspektan, simplan informilon pri esperanto. La plej tikla problemo ne estis teknika sed por akordigi la dezirojn de la plimulto, do pri la redaktado de la teksto. Sajne oni fine atingis kompromison kaj la informilo estos preta por la septembraj forumoj de asocioj. Mendo kaj uzu amase (ne forgesu antipece legi la enhavon de la informilo !). Sukceson !

L'espéranto, c'est...

...la langue équitable

L'espéranto a été lancé il y a 120 ans pour permettre une vraie communication entre les personnes de langue maternelle différente.

Indépendant de tout pouvoir politique ou économique, de tout intérêt particulier, l'espéranto appartient à tout le monde.

Ouvert à toutes les cultures, il permet de communiquer sur un pied d'égalité, sans discrimination. C'est pourquoi l'UNESCO le recommande à tous ses pays membres.

...une langue qui s'apprend vite et bien

Clair, précis, nuancé, expressif, mais sans déclinaisons compliquées ni verbes irréguliers, l'espéranto est simple et logique.

Son apprentissage rapide et ludique facilite la communication internationale pour le travail, les voyages et les rencontres !

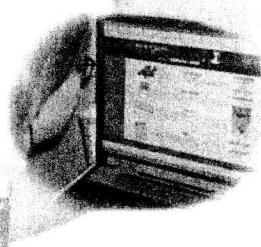
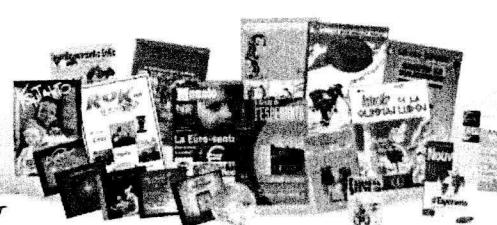
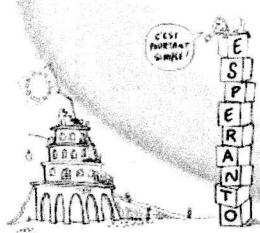
...une langue ouverte sur le monde

Langue vivante, l'espéranto est parlé aujourd'hui par des millions de personnes.

Deuxième langue idéale pour tous, il préserve la diversité des langues et des cultures.

Il donne accès à un réseau de contacts dans plus de 100 pays.

Apprenez-le par internet ou près de chez vous !

Infos sur Montpellier en espéranto

L'espéranto a été ajouté à l'éventail de langues du site de la ville . Ce n'est pas une première et Colmar fait mieux (10 dont l'E°) mais le fait mérite d'être salué . Remarque : il n'est pas tout à fait évident de trouver rapidement les infos en espéranto . C'est le résultat de démarches de plusieurs années de « Réinsertion », qui a aussi œuvré pour les traductions en catalan et américain, à partir de la version en espéranto . Il faut préciser que les traducteurs ont été rémunérés par la ville . « Réinsertion » propose d'envoyer un mot de remerciement à la mairie pour cette initiative à l'adresse mairie@ville-montpellier.fr

Fête à Grésillon (49) du 20 au 27 Août...

Dans la journée ateliers, visites, etc, chaque soir concert (sont annoncés Famo, Kore, Dj Roje du Brésil, Melono, Paf Klik, une Russe...). Ambiance internationale garantie . Pour plus de détails, voir le site de JEFO ...et en Ardèche les 4 et 5 Août à Dompnak (Jomo, Famo)

« Villages de joie » (S.O.S. Villages d'enfants)

Le dernier bulletin de l'association rappelle comment tout a débuté . En 1951, dans le Nord à Busigny, Gilbert Cotteau lance un « cercle d'études d'E° » . A cette époque, l'E° est symbole de paix et de dialogue entre les peuples . Le groupe grossit vite et Gilbert Cotteau, qui a rencontré en Autriche le Dr Gmeiner, fondateur du premier village d'orphelins, propose à son groupe d'espérantistes de lancer un village SOS .

Après bien des efforts, le premier « village » ouvre en octobre 1955, près de Rouen, avec huit frères et sœurs orphelins et une « mère SOS », dans la maison agrandie de G. Cotteau . 2 ans plus tard ouvre le premier pavillon ; 2 ans plus tard encore et le village d'enfants de Busigny est inauguré . Dans les 6 années suivantes, 5 nouveaux villages seront lancés par Gilbert Cotteau et ses amis . Une belle aventure a commencé...

Festival de la Terre

Créé en 2005 par Terralliance à Paris, il se déroule chaque année à la même époque (19/25 Juin en 2006) . L'an dernier, 25 pays se sont mobilisés sur les cinq continents, cette année 30 . Ce festival a pour but d'unir tous les habitants de notre planète autour de thèmes chers à tous et qui forment les bases d'un monde où nous, nos enfants et ceux qui suivront seront heureux de vivre . Un jour est consacré à chaque thème, successivement la terre solidaire, la terre des enfants, une terre de PAIX, la terre préservée, la terre des ARTS, la terre nourricière, la terre en choeur . Les suggestions pour réaliser un beau festival l'an prochain peuvent être transmises à Terralliance 01 49 77 71 30

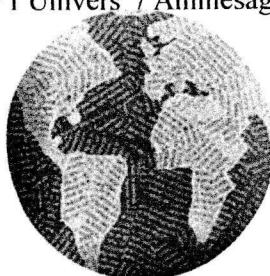
info@festivaldelaterre.org <http://www.festivaldelaterre.org> Cette année, l'hymne du festival était en espéranto . Il pouvait être entendu à l'adresse ci-dessus . En voici le texte :

- 1) Am', glor', pac' kaj ĝoj' / En niaj anim' kaj kor' / La birdoj de l'feliĉ' / alportos la esper' / De mond' pli bona / Sur la Ter'
- 2) Pluvo de steloj en la ĉiel' / Eterna rigardo/ La kant' de l'harmoni' / Rideto al la viv' / La man' de infan' / Pura kaj senkulpa / Verec' Unuec' Liberec'
- 3) Am', glor'.....
- 4) De la reglando de lum' / Rebril' de l'Univers' / La kolombo de la pac' / Ekflugos al la ĉielo / Kie am' estas leg' / 'stas por morgaù / La branĉet' D'Olivuj' Liberec'
- 5) Paradizo sur la ter' / La glor' por l'Univers' / Ammesaĝo por niaj infan' / Esperemo

Montpellier : un nouveau portail en neuf langues

Languedoc-Roussillon. Chaque mois plus de 20 000 personnes se rendent sur le site internet de la ville de Montpellier. le nouveau portail qui vient d'être mis en place (www.montpellier.fr) illustrera la volonté de la ville de se projeter dans le monde avec l'essentiel du contenu rédigé en neuf langues ! Aux langues des six villes jumelées avec Montpellier : Heidelberg (allemand), Louisville (américain), Barcelone (espagnol et catalan), Chengdu (chinois), Tibériade (hébreu), s'ajoutent l'occitan et l'espéranto. La ville de Montpellier est jumelée avec six villes à travers le monde et dispose de treize réseaux de coopération décentralisée. Depuis de nombreuses années, elle dispose de lieux spécifiques, la Maison des Relations Internationales et son annexe, l'Espace Martin Luther King, dédiés aux échanges avec les cinq continents. Ils hébergent trois consulats, les bureaux d'une quinzaine d'associations, un espace documentation, des salles dédiées à des événements culturels et collaborent régulièrement avec 200 associations à caractère international. Chaque année plus de 32 000 personnes sont reçues au sein de ces deux espaces. Après la création d'une Maison de Montpellier à Heidelberg en Allemagne, une deuxième vient d'ouvrir à Chengdu en Chine.

J.R.

Europe du tout-anglais... À qui la faute ?

COMMUNICATION ÉQUITABLE

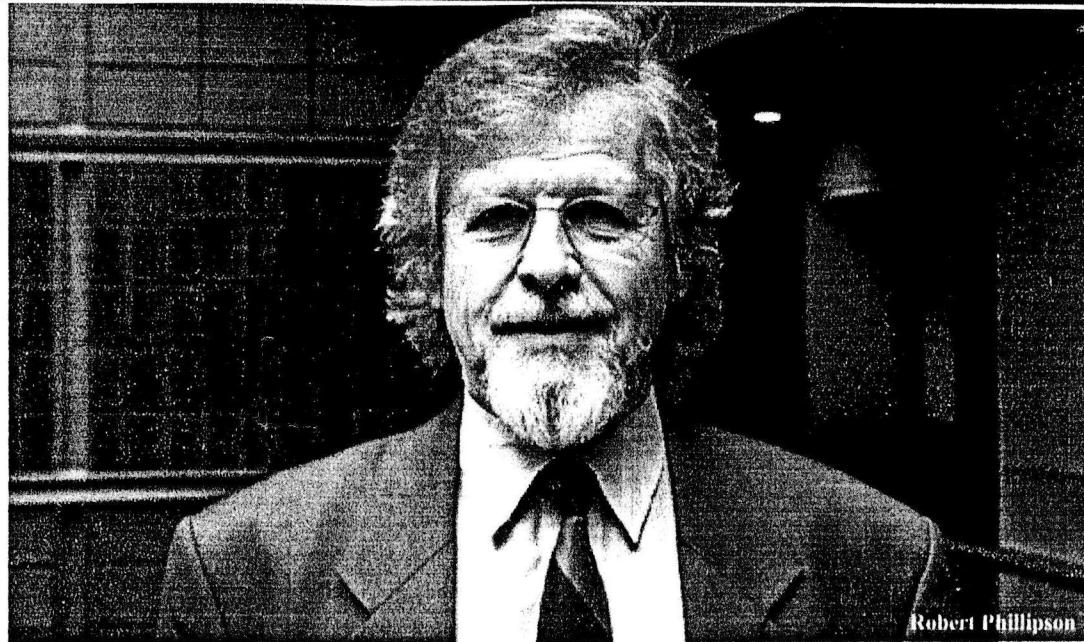
Entretien avec Robert Phillipson, professeur d'anglais et de sociolinguistique à l'École de Commerce de Copenhague

L'intégration européenne est une réalité. Est-il vrai que, il y a 80 ans, la Société Des Nations a failli reconnaître l'espéranto comme langue officielle ?

Certains des idéaux de l'unité européenne sont dus à des idéalistes visionnaires comme Victor Hugo. C'est une ironie de l'histoire que l'opposition de la France à l'espéranto a ouvert la voie à la domination de l'anglais. Quand s'est constituée la Société Des Nations, il a été nécessaire de choisir les langues officielles. L'idée que l'espéranto pourrait servir comme langue neutre pour la communication internationale fut examinée par le secrétaire général adjoint de l'organisation, le Japonais Inazo Nitobe. Il développa une forte argumentation en faveur de l'espéranto et presque tous les pays étaient d'accord, mais c'est le gouvernement français qui a rejeté la proposition. La France souhaitait que le français restât la langue de

tions européennes, les débats du Parlement, et les interactions entre l'Union européenne et les citoyens ou les gouvernements. Ce qui motive des études sur les services de traduction et d'interprétation c'est, la plupart du temps, un objectif de réduction des coûts. Mais il n'y a toujours pas eu d'étude sur les moyens d'assurer correctement l'équité dans la communication entre locuteurs de langues différentes, ni les conséquences de la domination croissante de l'anglais. C'est pourquoi les informations manquent encore pour éclairer les décideurs.

En théorie, l'Union européenne fonctionne avec 20 langues absolument égales. Toutefois, toute personne concernée sait bien que la réalité est tout autre. Le mérite des "grandes" langues est toujours davantage mis en avant et ces "grandes" langues se réduisent de plus en plus à l'anglais - un anglais bien souvent "estropié", ce qui ne constitue pas une bonne base pour une prise de décision de qualité. L'inertie en la matière favorise certains intérêts économiques qui poussent en avant l'anglais et l'américanisation.

Robert Phillipson

Est-ce que vous pensez qu'il y a un préjugé, voire une désinformation, contre l'espéranto ?

En général, on ne sait rien de l'espéranto, bien qu'en 119 ans, et malgré l'absence d'une puissance économique pour le soutenir, il ait réussi à devenir une langue riche et vivante pour des centaines de milliers de personnes qui s'en servent dans plus de 120 pays.

En quoi les propositions de certains espérantophones pourraient résoudre le problème des langues de l'Union européenne ?

Les propositions les plus significatives défendent le principe qui veut que chaque citoyen ait constamment le droit de communiquer dans l'Union européenne par la langue de son choix. Il s'ensuit deux points-clés.

Le premier, c'est que l'étude des langues étrangères serait confortée par l'étude de l'espéranto en première langue étrangère.

langues malayo-polynésiennes et on l'a enseignée dans tout le pays, avec ce résultat qu'aujourd'hui presque tous les 237 millions d'habitants parlent deux langues : la langue nationale et la langue locale. La loi Toubon témoigne aussi de la volonté d'influer sur une pratique linguistique de fait.

Une éventuelle adoption de l'espéranto ne conduirait-elle pas à une réduction de l'usage des autres langues ?

Non, d'une part parce que l'Union européenne elle-même est une forme nouvelle de coopération politique dont le succès dépend d'une nouvelle façon de penser la communication, aussi bien à l'échelon national qu'international. Les systèmes éducatifs à l'intérieur de l'Union européenne pourraient ainsi stimuler l'étude de toutes les langues nationales par l'enseignement de l'espéranto.

compliquée et moins efficace, et les anglophones de naissance bénéficient d'un énorme avantage. Cela justifie le besoin d'une recherche sérieuse de réformes du système. Pour que les idéaux d'égalité et de multilinguisme soient assurés, il faudrait bien que soit sérieusement prise en considération la possibilité d'adopter un outil neutre de communication. En fait, il existe déjà, c'est l'espéranto !

C'est une nécessité urgente que la politique des langues soit traitée avec beaucoup plus de sérieux, à l'échelon des États comme à celui de l'Union. L'avenir de l'Europe repose sur la découverte de solutions justes et démocratiques. Existe-t-il un sujet plus important que notre identité culturelle et linguistique ?

base de la diplomatie internationale, ce qui ne s'est pas réalisé, comme nous le savons aujourd'hui.

Il y a une deuxième ironie de l'histoire qu'on trouve dans les institutions de l'Union européenne. Bien que les Français et les Allemands aient été les principaux architectes de l'unité européenne, leurs langues sont en train de perdre leur diffusion et c'est l'anglais qui a pris la place du français en tant que principale langue de travail...

Professeur Phillipson, vos ouvrages de sociopolitique sont réputés. Mais est-ce que les décideurs des questions linguistiques les connaissent ?

C'est peu vraisemblable. Les politiques n'ont pas l'habitude de lire la littérature spécialisée et les médias n'en parlent pas souvent de façon pertinente. La politique des langues dans l'Union Européenne est un point sensible, il y a donc une réticence à la mettre à l'étude.

Est-ce que les connaissances de ces décideurs sont suffisantes pour conduire la politique du multilinguisme dans l'Union européenne ?

Il faut distinguer les pratiques de travail à l'intérieur des institu-

Votre livre "Linguistic imperialism" est très connu. De quoi traite votre livre "English-only Europe ?" (Une Europe du tout-anglais ?)

Le livre traite du rôle joué par l'anglais dans l'unification européenne et examine si toutes les autres langues sont sur la voie rapide d'un statut de deuxième rang. Il essaie d'expliquer comment toutes les langues de l'Union européenne peuvent être maintenues et en quoi la réalisation de cet objectif renforcerait l'Union européenne en tant que projet politique et démocratique.

Mais il y a certainement des avantages à apprendre l'anglais ?

Il est permis d'en douter. Dans des situations postcoloniales, comme au Nigéria ou en Inde, c'est la maîtrise de l'anglais qui rassemble les élites et exclut le reste de la population, même si celle-ci essaie d'apprendre la langue, et qu'elle y échoue en général. L'anglais reste un instrument de puissance et c'est une clef de l'hégémonie globale de la Grande-Bretagne et des États-Unis. L'anglais ouvre des portes à quelques-uns et les ferme à d'autres. Cela vaut aussi pour l'Europe.

Biographie de Robert Phillipson :

1964 Diplôme de l'Université de Cambridge

1964 Travaille pour le "British Council" dans plusieurs pays

1973 Professeur à l'Université de Roskilde (Danemark)

2000 Directeur de recherches au département d'anglais de l'Ecole de Commerce de Copenhague

Il est l'auteur de plusieurs ouvrages et articles sur la pédagogie des langues, sur les droits linguistiques et sur la politique des langues. Il intervient au cours de nombreuses conférences à travers le monde sur ces sujets.

re à l'école.

Le deuxième, c'est que l'emploi de cette langue neutre dans la multitude des procédures internes de travail des institutions de l'Union européenne en accrotrait l'efficacité et en réduirait les coûts. Il s'agit là d'un projet de longue haleine qui exigerait une mise en application progressive. Il est important aussi de rappeler que l'espéranto facilite la communication équitable entre les cultures, et que les espérantophones sont aussi fortement attachés à leurs langues nationales.

J'ai lu un article sur les qualités propédeutiques de l'espéranto. Pouvez-vous en parler ?

Des expérimentations scientifiques montrent qu'on apprend l'espéranto cinq à dix fois plus vite que les autres langues, en raison de sa grammaire simple et régulière et en raison de la similitude rigoureuse entre ses formes parlées et écrites. Beaucoup de mots sont d'origine latine et, de ce fait, connus de la plupart des Européens. L'espéranto permet à chacun de se lancer avec succès dans l'étude d'une langue. Dans un second temps, l'étude d'autres langues devient plus facile.

Pensez-vous que les gouvernements peuvent orienter leurs citoyens vers la pratique d'une langue ?

Des exemples comme le Canada, où le français a été conforté de façon significative, et comme Israël, où l'hébreu a été ressuscité et appris par tout le pays, montrent qu'il est possible de changer une situation linguistique. En Indonésie, on a fait une synthèse, en les simplifiant, des

L'Union européenne souhaitant garantir des droits égaux pour ses citoyens, comment organiser l'interaction entre ses États et le fonctionnement quotidien de ses institutions ?

Il existe bien des façons de gérer le multilinguisme. Première possibilité, chaque élément concerné parle sa langue maternelle et comprend les autres langues employées.

Deuxième possibilité, on installe un système d'interprétation, comme c'est le cas pour de nombreuses réunions de travail de l'Union européenne. Cela a coûté 807 millions d'euros en 2005, c'est rarement parfait mais c'est nécessaire pour atteindre un certain degré d'égalité.

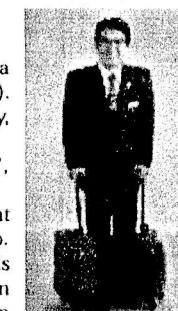
Troisième possibilité, chacun parle une même langue apprise, comme c'est le cas au cours de réunions en espéranto, et aucun natif d'une langue quelconque n'est avantagé. Voilà une situation qui ne coûte rien du tout, une fois que la langue a été apprise.

Avec le nombre croissant d'États-membres et de langues dans l'Union européenne, la gestion du multilinguisme est devenue plus

Des résumés du livre "English-only Europe ?" (Une Europe du tout-anglais ?), ainsi que de la conférence faite par Monsieur Etsuo Miyoshi, sont accessibles en français et en espéranto sur : www.swany.co.jp/phillipson

Voir aussi :
www.esperanto-france.org
www.lingvo.org/euu2005
www.uea.org

Voir aussi sur le sujet le rapport du Professeur Grin de l'Université de Genève, demandé par la HCee qui estime le tribut payé chaque année par l'Europe au Royaume-Uni de 17 milliards d'euros pour l'apprentissage de l'anglais, et qui précise d'autre part l'intérêt d'un véritable plurilinguisme et l'avantage de l'espéranto qui pourrait être la solution d'avenir, de loin la plus économique en facilitant ce plurilinguisme, non dévoyé vers le tout-anglais.

Biographie de Etsuo Miyoshi :
1939 Naissance au Japon, poliomystète de la jambe droite ;
1962 Adhésion à Oomoto (branche du Shintoïsme), dont la devise est "Un Dieu, Un Monde, Une Langue Internationale".
1978 Présidence de la Société de fabrication de gants Swany, avec des filiales en Chine, aux États-Unis et en Suisse ;
1995 Choix déterminé de "Faire connaître l'espéranto", comme but de sa vie ;
1996 Invention de la "Canne-Valise", dont les bénéfices vont être utilisés pour faire paraître des annonces sur l'espéranto.
2002 Parution d'annonces d'une page sur l'espéranto, 15 fois dans 13 pays : deux fois en France et en Belgique, en Allemagne, en Italie, au Danemark, en Lituanie, en Slovaquie, en Slovénie, en Tchéquie, avec l'aide des associations d'espéranto nationales, de l'Union Européenne d'Espéranto (EEU) et de l'Association Mondiale d'Espéranto (UEA).

Extrait du dépliant d'E°-France, à paraître prochainement (partie argumentée)
Nos excuses par avance si les éléments en couleurs n'ont pas un bon rendu en noir et blanc .

Quelle langue pour la communication internationale ?

Le français, l'anglais, le russe, le chinois... sont ~~irremplaçables~~ pour leurs locuteurs et leurs richesses doivent être préservées. Mais ces langues conviennent-elles aussi pour la communication internationale ? Comparatif :

Les langues dominantes

Elles ont leurs difficultés :

- ▶ Phonétique et orthographe compliquées
(difficile de savoir comment prononcer un mot lu et écrire un mot entendu)
- ▶ Nombreux verbes et pluriels irréguliers
- ▶ Innombrables exceptions aux règles de grammaire
- ▶ Multiples expressions difficiles à comprendre sans un long séjour dans le pays
- ▶ 1 500 heures d'étude minimum pour tenir une vraie discussion

Elles donnent accès à UNE culture en particulier.

L'apprentissage long et difficile d'une de ces langues se fait en général au détriment de sa propre langue maternelle ou d'autres langues.

Celui qui utilise sa **langue maternelle** dans les **échanges internationaux** dispose d'un **énorme avantage** dans tous les domaines.

La langue internationale espéranto

● L'espéranto évite les complications inutiles :

- ▶ Écriture phonétique, orthographe régulière
(on sait toujours prononcer un mot lu et écrire un mot entendu)
- ▶ Tous les verbes et pluriels réguliers
- ▶ Règles de grammaire simples et claires
- ▶ Langue nuancée et précise, rapidement compréhensible par tous
- ▶ 200 heures d'étude suffisent pour pouvoir discuter de tout

● L'espéranto donne accès à toutes les cultures.

● Son apprentissage facilite et encourage l'étude d'autres langues.

● Avec l'espéranto, chacun fait un pas vers l'autre et se trouve sur un pied d'égalité dans les échanges internationaux

Espéranto, la langue internationale équitable.

Communication internationale Sud de France / South of France

Le Conseil Régional a décidé de promouvoir les produits du Languedoc-Roussillon sous la double appellation « Sud de France / South of France ». Ce mot anglais « south », par ailleurs difficilement prononçable, est-il vraiment nécessaire pour la précision ? Le mot sud se dit sud en italien, espagnol et roumain, sul en portugais, Süden en allemand et zuiden en néerlandais, Syd en danois...et sudo en espéranto (entre autres) . A se vouloir trop international...

COUPE DU MONDE 2006

Vers un langage universel des gestes sur le terrain

Le Socceranto, esperanto du foot

Sport le plus populaire de la planète, le football doit, s'il veut aspirer à l'universalité, être compris de tous, selon Ignacio van Gelderen et Ted Freedman.

Ces deux passionnés de football, âgés respectivement de 21 et 16 ans, se sont attelés à mettre au point le socceranto, ou l'espéranto du football

(soccer en américain) en référence au langage universel créé à la fin du XIXe siècle par un linguiste polonais, Zamenhof.

Comment supporters, joueurs et même officiels peuvent-ils se comprendre quand les 32 équipes qualifiées pour le Mondial 2006, par exem-

ple, parlent 18 langues différentes ? », soulignent-ils.

Leur invention est un mélange d'images propres au football, existant dans les langues des sept pays à avoir remporté jusque-là la Coupe du monde, et de références à des joueurs qui ont marqué l'histoire du football.

Certains seront peut-être un peu choqués que la presse compare le jeu de balle au pied avec la langue de Zamenhof. Il semble, au contraire, positif qu'on assimile l'espéranto à une tentative d'universalité, même s'il ne s'agit au départ que d'une tentative de langage commun... pour des gestes. Même dans des langues parlées dans plusieurs pays, comme l'espagnol ou le français, il y a des variations importantes du vocabulaire d'un pays à l'autre (voir ci-contre à droite, « L'Indépendant » du 23 juin).

Sur le terrain de sport, la communication n'est pas simple entre équipes de langues différentes et l'arbitre. On a ainsi vu un arbitre russe distribuer 20 cartons jaunes ou rouges pour essayer de faire respecter le règlement. Lojaleco (le « fair-play », comme on dit en bon français!) ne estas universala...

Question : pourquoi le mot football n'est-il pas reconnu en espéranto ? Faux, il figure dans le PIV.

« Futbalo = pilkoludo, ludata sur speciala tereno de du

kontraŭaj trupoj po dek unu ludantoj > golo, avanulo, centrujo ».

Pour raison de polysémie, afin d'éviter qu'un mot n'ait plusieurs sens, il y a « piedo » pour la partie du corps et « futo » pour la mesure de longueur (0,30m). A qui la faute si le système métrique n'est pas encore adopté partout ? De même « balo : kunveno, en kiu oni dancas » ne désigne pas une balle ou un ballon (« pilko »), qui donne naissance à « akvopilko, korbopilko, manopilko, piedpilko », quatre sports très pratiqués ; trouvez la version... française !)... mais il y a « baletto », « balisto » (maſino por ţeti ţtonojn), « balkono »,... pour ceux qui aiment les jeux de mots, « balono » (aerostato, ujo en laboratorio), « bulo » (materio kun formo de globo) et « buleto »...

Intéressant de se promener au pays des mots...

Partages, perches
Le Costaricain dira qu'il "met de la crise", affirmant sa force de frappe à la manière du joueur de billard enduisant de craie bleue le bout de sa queue. A l'image des hispanophones, le monde du ballon rond francophone a également une terminologie fluctuante selon la situation géographique. La Suisse, évoluant en "cuisselettes" rouges (shorts), a réussi à "jainer chever" (enrager) les Français lors du match nul (0-0). Les Togolais et Ivoiriens, éliminés sans trop "manier" (faire des fautes de main), n'ont pu mettre à profit leurs "rétro-passe" (passes en retrait). Quant aux Belges, aucune chance de les voir passer le "truit" (ballon) dans les "perches" (cages) adverses : ils ont fait trop de "partages" (matches nuls) en qualifications pour prétendre disputer la phase finale. A terme, le socceranto (ou espéranto du football, soccer en américain), langage universel du football en chantier, pourrait mettre tout le monde d'accord.

L'espagnol : une langue, six nations et mille nuances

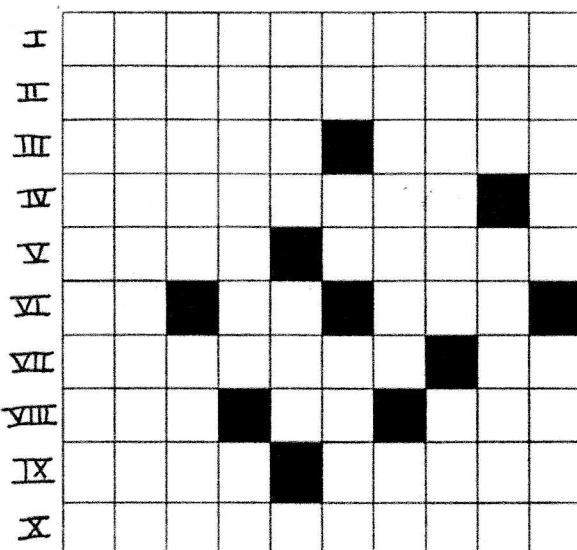
L'espagnol est sans doute la langue la plus parlée sur les terrains du Mondial, mais par forcément la mieux partagée, tellement le vocabulaire du football connaît de fortes variations d'un pays à l'autre. Les six nations hispanophones (Argentine, Costa Rica, Equateur, Espagne, Mexique, Paraguay) présentes à la Coupe du monde forment le premier groupe linguistique.

Mais quand Messi l'Argentin enfile sa "casaca" (maillot) et met ses "botines" (crampons), le Mexicain Marquez revêt sa "playera" et chausse ses "tachos" et le Paraguayen Roque Santa Cruz sa "camiseta" et ses "taquillas".

Le gardien de but porte la spécificité de son poste jusque dans ses mille dénominations : on l'appelle tour à tour "arquero, portero, golero, guardameta, guardavalla, cuidaval-la"... Le but ("gol" ou "tanto") réunit les "hispano". Seuls les Paraguayens, parsemant leur espagnol de mots guaranis, marquent (ou pas) des "omoingué". Le petit pont se dit le plus souvent "tunel", mais on parle de "orqueta" et de "perrita" (petite chienne) au Costa Rica, et de "galleta" (pain ou bol) en Equateur.

Au fou Faire tourner le ballon et l'adversaire en bourrique se dit "faire un taureau" en espagnol, ou un "torito" (petit taureau). En Argentine, on dit même jouer "al loco", au fou.

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

HORIZONTAL

- I) - Lir(o).
- II) - Bruo, laudire.
- III) - Medicina karbon(o) / Toraka.
- IV) - Gemo.
- V) - Danc(o) / Severe.
- VI) - Kemia sufikso / s : Pašo / Fama bredisto.
- VII) - Rabobirdo / Duonvesto.
- VIII) - s : Hakilo / Pronomo / Enflava verd(o).
- IX) - Malnova kantisto / Besteto.
- X) - Marfišoj.

VERTIKALE

- 1) - Aloj(o).
- 2) - Sonvorto.
- 3) - Iam skandinav(a) / s : Ankoraù sen difekto.
- 4) - Polurit(o) / Duonsirmejo.
- 5) - Dutrione azia / Kolor(o).
- 6) - Sufikso / s : Enčiela movo / Kun direkto.
- 7) - Thatcher / Azia groš(o).
- 8) - Nordamerika volvoplanto / Angul(o).
- 9) - Legom(o) / Mato.
- 10) - Kvinopo / Karbonhidratoj.

S : sone

BOPARO

Traducteurs automatiques gratuits sur le Web:

Voici un petit texte anglais soumis aux traducteurs automatiques :

“My name is Bill Gates and I am a great fan of James Dean and Mike Tyson. I am a fan of Manchester United too, and I watch all their matches. My girlfriend Kelly has big tits and I like that. Ah well, life sucks ». Ce texte pourrait se traduire par :

Mon nom est Bill Gates et je suis un grand fan de James Dean et Mike Tyson. Je suis également un fan de Manchester United, et je regarde tous leurs matches. Mon amie Kelly a de gros seins et j'aime ça. Ah, que la vie est dure !

FreeTranslation.com (moteur TranscendRT de Transparent)

Mon nom est les Portails de Note et je suis un grand ventilateur d'Embouteillages Doyen et Mike Tyson. Je suis un ventilateur de Manchester s'Est Uni aussi, et je regarde toutes leurs allumettes. Mon Kelly d'amie a grand tits et j'aime cela. Ah bien, la vie suce.

Voila, Altavista, Translator (tous utilisent le moteur Systran)

Mon nom est Bill Gates et je suis un grand ventilateur de doyen de James et microphone Tyson. Je suis un ventilateur de Manchester uni aussi, et j'observe toutes leurs allumettes. Ma tige carrée d'entraînement d'petite amie a de grandes mésanges et j'aime cela. Ampèreheure bien, la vie suce.

Vive la traduction automatique...et surtout l'espéranto ! Vivu esperanto !

La venonta « Sudfrancia Stelo », SFS 178, aperos en oktobro.

Bonvolu sendi viajn kontribuojn pri la forumoj de asocioj, la kursoj, kunvenoj kaj aranĝoj por la venonta jaro, raportojn pri viaj ferioj en Esperantio, gazetartikolojn, rebatojn, fotojn, ktp, ktp...NEPRE ANTAÙ LA FINO DE SEPTEMBRO...al

*Jean Hénin – Beauregard – Route de Montcayroux 48500 La Canourgue
telefono/telekopio 04 66 32 86 36 ; retadreso : Jean.henin@wanadoo.f*

Anticipajn dankojn kaj agrablajn somerferiojn !

I	M	I	K	S	O	M	A	T	O	Z
II	E	M	I	L	I			B	E	A
III	T	A	A		D	I	N	A	R	
IV	A	G	N	I		S	T	E	R	A
V	S	I	G	N	A	T	U	R	I	T
VI	T	N			S	K	O	R	I	U
VII	A		S	I	T	J	I	F	O	Š
VIII	B	R	E	D	U		E	O	S	T
IX	i	E	N		A	J	N		T	R
X	L	I	T	E	R	A	T	U	R	O

Solvoj de la #76-a

